

PROLOG

Det arkæologiske fund truede med at kaste hele den vestlige civilisation ud i kaos. En tredjedel af verdens indbyggere var direkte ramt. 2 milliarder mennesker stod pludselig på bar bund i deres liv. Det var som at vågne en morgen og opdage, at der pludselig var ti dage i ugen eller treogfyrre minutter i hver time, eller at man var begyndt at tælle "1, 2, 8, 4, 5". Det værste ved det var næsten, at to tredjedel af verdens befolkning ikke følte nogen ændring.

Jorden gav kun langsomt og modvilligt slip på sin store hemmelighed, og den graveske, der vendte verden på hovedet, kom først i brug den sommer. Før den tid var det forår i professor Jonathan Webers liv, men havde han vidst, at den fatale graveske ville falde i *hans* hænder, havde han måske droppet det sabbatsår, han tog hul på den dag i juni.

ET

» **D**en akademiske verdens største frynsegode,« havde Jonathan Weber ofte kaldt sabbatåret, men selv havde han i de seneste år haft for travlt til at udnytte denne mulighed. Artikler og bøger flød i en lind strøm fra 'den travleste pen i Østamerika', som en artikel i *Time* havde benævnt ham. Hvis det var sandt, at universitetsprofessorer enten måtte 'skrive eller dø', så havde Weber tilsyneladende kurs mod udødelighed.

Hans hidtil største værk, *Jesus af Nazaret*, var udkommet sidste efterår lige i tide til at komme med i julesalget. Som det lærde værk det var – omend forbavsende letlæseligt – blev det spået en begrænset, akademisk læserskare. Bogen gjorde imidlertid de dystre forudsigelser til skamme og blev en bestseller. Det havde vendt op og ned på Webers normalt så stille, akademiske tilværelse og havde i mange måneder fyldt hans kalender med interviews og engagementer, omtale, hyldest, kritik og debat. Nogle af hans kolleger på universitetet lod ham uden de store omsvøb forstå, at for megen offentlig opmærksomhed efter deres mening var den rene gift for forskningen – og for forskeren.

Men Weber tog det ikke så tungt. Når semesteret sluttede i juni, ville han flygte fra popularitetens snarer og fra auditoriet. Et sabbatår ville blive hans frelse og Austin Balfour Jennings hans frelser. Nogle måneder forinden havde Jennings, den erfarne og højt anerkendte arkæolog ved British School i Jerusalem, mere eller mindre forlangt, at Weber sluttede sig til ham i Israel. Som han med sin sædvanlige tørre humor skrev:

Dine seneste udgivelser synes at vise, at mine forsøg på at indprente dig visse videnskabelige principper i din tid som Rhodes Scholar i Oxford dog har båret nogen frugt. Men hvad med *praktisk erfaring*, min ven? Jeg ved godt, at du har arbejdet sammen med Rast en sommer ved udgravningen af den særdeles interessante gravplads ved Dødehavet. Det er imidlertid for ingenting at regne mod det, vi i øjeblikket er ved at afdække i Rama. Derfor må du hellere komme herved til os denne sommer og få lidt jord under neglene med et *værdigt* formål for øje. Lad mig vide, hvornår du kommer ...

Rama var profeten Samuels hjemby, og selv om det foreløbig ikke var lykkedes Jennings at finde profetens grav, havde han ifølge eget udsagn gjort andre »muligvis *epokegørende* opdagelser«. Han sluttede brevet med en indtrængende opfordring: »Du *må* bare komme ned og deltage i dette fantastisk spændende arbejde!«

Det lignede Jennings dårligt at strømme over af superlativer på den måde, tænkte Weber, for hans gamle professor i Oxford havde altid hadet enhver sensationslyst. Som den underdrivelsens mester Jennings normalt var, kunne Weber levende forestille sig, hvordan den stoiske brite ville have undertrykt en gaben, hvis han havde befundet sig på dækket af Columbus' skib, da de fik land i sigte. Weber skrev tilbage og prøvede at lokke nogle flere detaljer ud af Jennings, men uden held. Jennings ville kun indvie ham yderligere ansigt til ansigt, i Israel, ved selve udgravningen.

Da den velsignede dag den 9. juni oprandt, havde Jonathan Weber givet sine karakterer og rettet sine opgaver og marcherede sammen med resten af fakultetet hen over gårdspladsen ved Harvard Universitet i den traditionelle procession ved et semesters afslutning. Dette år havde processionen karakter af et befrielsesritual for Weber, eftersom det markerede starten på et sabbatår, der medregnet to sommerferier ville strække sig over de næste femten måneder. Da han den aften tørnede ind i sit hjem i forstaden Weston, undlod han med fryd at stille vækkeuret og planlagde at sove lige så længe søndag morgen som en forkælet teenager.

Telefonen begyndte at udsende en gennemtrængende, vedvarende og helt igennem uudholdelig lyd. »Sikke et tidspunkt at ringe på,« mumlede Weber fortrydeligt, mens han løftede røret, satte det til øret og forsøgte at formulere et hørligt »Hallo«.

»Det er Vatikanets omstillingsbord. Taler jeg med dr. Jonathan Weber?«

»Det er mig.«

»Et øjeblik, så stiller jeg om til dr. Sullivan.«

Før hans søvnige neuroner rigtig nåede at reagere på oplysningen, hørte Weber en mandsstemme – overraskende høj afstanden taget i betragtning. Stemmen tilhørte hans gamle kammerat fra universitetet.

»Hallo, Jon. Håber ikke, jeg vækkede dig.«

»Hej, Kevin. Det er i orden.« Men hvorfor lyve? Han tilføjede: »Selv om klokken godt nok kun er kvart i seks om morgenen.«

»Nå ja, her i Rom er det snart middag. Skønt vejr i øvrigt.«

»Doktor og jesuittermunk Kevin F.X. Sullivan har forhåbentlig ikke vækket mig for at oplyse mig om, at solen skinner i Rom. Nej undskyld, gamle dreng. Nu er jeg ved at vågne. Glad for at høre fra dig.«

»Hvordan går det med din bog om Jesus?«

»Den er faktisk ved at snige sig ind på bestseller-listen. Du må ikke spørge mig hvorfor.«

»Tillykke med det! Mondadori har for resten lige udgivet den på italiensk – *Gesu di Nazaret*.«

»Er det rigtigt? Jeg havde ikke drømt om, at den ville udkomme så hurtigt!« Med ét var Weber lysvågen. Intet interesserer forfattere så meget som deres egne værkers skæbne.

»Jeg kan forstå, at du skal grave i Israel i år, Jon?«

»Ja. Ved Rama sammen med Jennings.«

»Hvornår tager du af sted?«

»Næste torsdag.«

»Allerede? Så var det godt, jeg nåede at fange dig. Jon, jeg vil bede dig om at gøre mig en stor tjeneste.«

»Fyr løs.«

»Kunne du ikke stoppe op i Rom på vejen?«

»Hvorfor? Jeg flyver direkte til Tel Aviv.«

»Det er meget vigtigt, Jon.«

»Hvad er det, der er så vigtigt?«

»Jeg kan ikke snakke om det i telefonen, men tro mig: Det er vigtigt.«

Deja-vu, tænkte Jon. *Først Jennings og nu Sullivan. Rejs ud i blinde. Mysteriet venter.* Han svarede: »Medmindre det er noget, der vil ryste verden i dens grundvold, så vil jeg altså helst flyve direkte til Israel, Kev. På hjemvejen, måske ...«

»Jon, vi har brug for, at du kommer så snart som muligt. Der er faktisk tale om noget, som kan ryste verden.«

»Hvem er vi?«

»Den hellige Fader og jeg.«

»Ja, sikkert. Og bagefter flyver vi til Moskva til en reception i Kreml, ikke?«

»Nej, jeg tager ikke gas på dig, Jon. Det er meget alvorligt, det her.«

Weber sad tavs et par sekunder og spurgte så: »Hvorfor mig?«

»Vi konsulterede dig jo også i forbindelse med ligklædet. Lod dig koordinere de videnskabelige undersøgelser, ikke?«

Weber tænkte tilbage på, hvordan han i pave Paul Johannes II's tid havde overtalt Vatikanet til at lade ligklædet fra Torino, som efter sigende skulle have indeholdt Jesu døde legeme, underkaste en række videnskabelige undersøgelser, herunder en kulstof 14-datering. »Jo tak, men det var kun kulstof 14-dateringen, folk lagde mærke til, og den var sandsynligvis forkert,« påpegede han.

»Det var ikke din skyld, Jon. Du havde gjort opmærksom på, at klædet var repareret et sted. Det var bare så ufatteligt dumt af dem at tage prøven netop fra reparationsstykket. Men de andre undersøgelser har jo givet gode resultater, der kun bekræfter klædets ægthed, og dengang som nu er vi kun interesseret i at få sandheden frem.«

»Ja ja, sket er sket. Men hvorfor laver I ikke bare en ny kulstof 14-analyse?«

»Der er ingen, der vil røre det med en ildtang efter fiaskoen med den første datering, Jon. Sådan er det bare. Og billigt er det jo heller ikke.«

Jon sukkede. »Nå, men hvor længe har I brug for mig denne gang?«

»Det behøver ikke tage mere end én dag. Hvis du bliver en dag mere, kan jeg vise dig rundt i Rom.«

»Det må blive en anden gang, Kevin, men okay så. Jeg ændrer min billet til Alitalia, så jeg kan mellemlande i Den evige Stad. Jeg ringer, så snart jeg ved præcis, hvornår jeg lander.«

»Tusind tak, Jon! Vi ses så. *Ciao!*«

Aftenen før hans fremskyndede afrejse havde Weber sat flueben ved alt på sin liste over ting, han skulle ordne. Kun én ting manglede han: at ringe til sine forældre i Hannibal, Missouri. Telefonen nåede kun at ringe to gange, før han hørte sin mors stemme i den anden ende: »Hos pastor Weber.«

»Er fru Weber til stede?« spurgte Jon.

»Hvem ... hvem er det?«

»Jeg ringer fra Bostons komité for kvindefrigørelse ...«

»Jonathan! Er det dig? Erhard! Tag den anden telefon! Det er Jonathan. Åh, vi er så stolte af dig, min dreng. Flere af damerne nede i kirken har købt din nye bog, og ...«

»Flere?« vrængede pastor Erhard Webers dybe røst fra den anden telefon. »Du har toppet bestseller-listen i *St. Louis Post-Dispatch* i flere uger nu. Tillykke, knægt!«

»Nå ja, nu må I ikke gøre for meget ud af det, men tak, far. Jeg ringede egentlig bare for at sige farvel. Mit sabbatår er begyndt. Jeg regner med at stoppe op i Rom på vej til Israel.«

»Hvad vil du i Rom?« spurgte hans mor. »Vi vidste godt, du skulle til Israel, men ...«

»Paven har et eller andet, han lige vil snakke med mig om.« Den bemærkning havde han glædet sig til at servere for sin meget lutherske far, lige siden han havde talt med Sullivan.

»Det er da fint, min dreng,« svarede hans far. »Men hvorfor? Du har vel ikke tænkt dig at konvertere?«

Jon lo. »Nej, bare rolig. Jeg skal nok give en detaljeret rapport senere. Men mor, du må *ikke* sende mig en stak lutherske brochurer, som jeg kan give paven, vel?«

»He he,« lo hans far. »Det kunne hun sagtens finde på. He he.«

»Nå, jeg må løbe. I har min adresse i Israel, ikke?«

»Jo jo.«

»Jonathan,« faldt hans mor ind. »Jeg ... jeg ville bare ønske, at du havde haft Andrea med ...«

»Lad være, mor. Ikke nu. Jeg skal nok lade høre fra mig. Hav det godt, ikke?«

Selv om de havde kaldt ud til hans fly, snoede Jon sig ud og ind mellem de mange rejsende i Bostons Logan Lufthavn for at nå frem til en kiosk, hvor han købte et eksemplar af *New York Times*. Han skyndte sig derefter om bord på sin Boeing 747 fra Alitalia, lod sig dumpe ned i sit sæde og fiskede bogsektionen ud af avisen. Han gengældte sit eget smil, der lyste op imod ham fra hans eget mere end tre spalter store brystbillede på forsiden. Det var et forfatterportræt med overskriften: »Jonathan P. Weber, professor i oldtidens Mellemøsten ved Harvard Universitet og forfatter til *Jesus of Nazareth*.«

»Bog om Jesu liv til tops på bestsellerlisten« forkyndte appetitvækkeren til den efterfølgende artikel, men pludselig opgav Jon at læse videre og foldede avisen sammen. En hvidhåret dame til højre for ham havde lænet sig ind imod ham og var begyndt at studere skiftevis hans ansigt og billedet i avisen.

Da først flyet var lettet, løsnede han sikkerhedsbæltet og vendte sig i sædet, så han kunne læse videre 'i smug', som om det var et pornografisk blad, han sad og studerede. Han skar en grimasse ved den lidt respektløse formulering i starten:

»Jesus!« er titlen på den nyeste bestseller og samtidig en dækkende beskrivelse af bogbranchens reaktion på det, man måske kunne kalde årets bogfænomen. Det er ikke, fordi der ikke tidligere er skrevet bøger om Jesus Kristus. Det anslås, at der er udgivet omkring 20.000 af slagsen over hele verden gennem

de sidste hundrede år, og det gør faktisk Jesus til den mest omtalte eller i hvert fald 'omskrevne' person i verdenshistorien.

Hvad er det så, der udmærker Webers bog? Det endelige svar lader stadig vente på sig, men mange har peget på Webers evne til at supplere den bibelske beretning med nyere videnskabelig forskning i mange forskellige emner lige fra babylonisk astronomi til lokal romersk lovgivning. Samtidig udmærker hans fremstilling sig ved ikke at være farvet af nogen bestemt kirkelig eller teologisk retning. Derfor har bogen også fået anerkendende ord med på vejen fra så vel katolikker som protestanter af forskellige afskygninger og sågar fra ...

Og dog, tænkte Jon. Fundamentalisterne er ikke så glade for visse afsnit, men det er vel også lige før, de synes, at Gud selv er lidt løs i koderne indimellem! Han genoptog læsningen:

Resultatet synes at være den autoritative bog om Jesu liv for vores generation skrevet af en ganske ung forsker (manden er kun 43), der slet ikke ligner en professor, som vi normalt forestiller os en sådan. Se blot på billedet: Intet ærværdigt skæg, ingen grå stænk i det mørkeblonde hår. Weber er almindelig af højde og slank, men stærk af kropsbygning og virker fuldt ud i stand til at svinge en skovl ved de udgravninger i Israel, han denne sommer skal deltage i. Med sine stålblå øjne og firkantede hage minder han ikke så lidt om Robert Redford.

»Sådan noget forbandet vrøvl,« mumlede Jon og proppede *Times* ned i lommen på sædet foran ham. Journalisten smurte så tykt på, at han havde svært ved at fordøje det. Ingen kendte hans begrænsninger bedre end han selv.

Da kvinden ved siden af ham faldt i søvn, fiskede han dog avisen op igen og læste videre. Nu fokuserede artiklen på de oldtidssprog, han mestrede – aramæisk (det sprog, Jesus og hans disciple talte), hebraisk, græsk og latin – så vel som de moderne forskningssprog. Dernæst fulgte biografiske detaljer om hans studietid ved Harvard og i Oxford, hans doktorgrad i semitisk ved Johns Hopkins og

hans tilbagevenden til Harvard for at undervise. *Det yder ikke ICO retfærdighed*, tænkte Jon.

ICO var hans personlige drøm – Institute of Christian Origins. Det var en akademisk tænketank eller talentskole, der fire gange om året afholdt et internationalt symposium, hvor nogle af verdens dygtigste forskere fremlagde deres seneste resultater fra deres studier af kristendommens oprindelse i det første århundrede. Man blev kun medlem af ICO gennem personlig invitation, og kredsen talte fremtrædende intellektuelle, som nu med tilfredshed kunne se deres forskning – med navns nævnelser – refereret i Jons nye bog.

ICO var blevet sponsoreret af filantropen J.S. Nickel, en from lægmand, som ejede en kæde forretninger. Rent økonomisk skyldte organisationen Nickel sin eksistens. Jon håbede, at alle ville bemærke og forstå den anerkendelse og taknemmelighed, han havde udtrykt ved at tilegne sin bog »Joshua Scruggs Nickel og alle mine kolleger ved Institute of Christian Origins«.

Middagen på denne Alitalia-flyvning bestod af pasticio, prosciutto og melon til forret efterfulgt af tortellini som pasta-ret. Kun en italiensk gourmet ville kunne forstå navnene på de efterfølgende retter, som alle blev serveret sammen med udvalgte vine fra italienske vingårde. Desserten var en smule 'blæret' for Jons smag og virkede et øjeblik ligefrem farlig, da blålige flammer skød op fra denne »Vesuvio Surprise«. Cognacen efter middagen blev ledsaget af en violinist i tarantella-kostume, der spadserede op og ned ad gangene og lokkede smægtende toner ud af sit instrument. Alitalia havde sat alle sejl til på denne nye, direkte rute til Rom.

Jon dæmpede lyset i panelet over sit hoved og forsøgte at sove nogle timer, før et for tidligt daggry ville ramme flyet et sted over Irland. Men hans tanker lod ham ikke i fred. Han følte sig fanget i en mærkelig spænding mellem to helt modsatrettede sindsstemninger. Begejstringen over hans nylige succes stod i kontrast til den vedvarende smerte over det tab, der mere eller mindre havde berøvet hans liv enhver mening. Det, der skulle have været hans karrieres strålende sommer, truede med at glide direkte over i et

tåget efterår, fordi han ikke kunne dele det med den, der havde betydet allermost for ham.

Hvorfor? Spørgsmålet vendte tilbage for at plage ham, som det havde plaget så mange mennesker, siden Job skreg det ud. I sin ungdom, da han var mere troende, havde han stillet Gud spørgsmålet. Men Gud havde ikke svaret ham.

Andrea havde *fortjent* at dele hans succes. Hun havde haft så stor del i den. For Gud ved hvilken gang spoledede han i sit sind tilbage til den juli, han havde tilbragt i Heidelberg, da han studerede i Oxford. Det første billede, der dukkede op, viste en billedskøn, lille blondine, der sad og kærtegnede en bog på universitetsbiblioteket – tysk eller skandinavisk havde han dengang gættet. På det næste billede stod den samme pige ved en fest i Roter Ochse og pustede ølskum i hovedet på ham, da han nægtede at tro, at hun hed Fulbright og kom fra Virginia. (Hun havde nægtet at tale engelsk, og hendes tysk var så perfekt). Et helt galleri af billeder fulgte i større og større format – vidnesbyrd om en eksplosionsagtig, gensidig forelskelse.

Det hele var som taget ud af *Ich hab' mein Herz in Heidelberg verloren*. Tyskerne ville måske kalde det *Schmalz*, men hver eneste stavelse i den gamle universitetssang havde passet som hånd i handske til hans og Andreas kærlighedshistorie:

*Ich hab' mein Herz in Heidelberg verloren
in einer lauen Sommernacht ...*

Stemningen gik ligesom lidt tabt i oversættelsen: »Jeg mistede mit hjerte i Heidelberg en mild sommeraften ...«

Han havde friet til hende en af disse sommeraftener, hvor stjernerne glimtede på den fløjlsorte himmel, og de stod på brystværnet af det store slot med udsigt til floden Neckar. Hun havde tøvet, forurologet over det vanvittige tempo, deres forhold udviklede sig i, men var så smeltet ind i hans favn og havde mumlet: »Om et år ville jeg føle nøjagtig det samme, så jeg siger ja, Jon. Jeg ønsker af hele mit hjerte at blive din!«

Som var det nøje planlagt, eksploderede halvdelen af alle raketter i Tyskland i det samme i luften over dalen neden for slottet i en af de fyrværkeriforestillinger eller *Schlossbeleuchtungen*, som Heidelberg hver sommer forlystede byens borgere og besøgende med. »Se *det* passer til lejligheden!« havde Jon udbrudt, mens han overstadig af glæde knugede den lille, bedårende skikkelse ind til sig.

Løftet om lykke blev opfyldt til fulde, da de giftede sig og bosatte sig først i Baltimore og bagefter i Cambridge. Andrea følte sig med det samme hjemme i sine roller som husmor, kollega og kritiker og færdedes som en fisk i vandet både i køkkenet og i arbejdsværelset. Hun ville også gerne være mor, men de ventede, indtil ICO var blevet søsat. Den efterfølgende november kunne hun glad bekendtgøre, at hun var gravid, og de fejrede det ved at tilbringe julen i Davos i Schweiz som en slags ekstra bryllupsrejse.

De var begge dygtige skiløbere, men ingen af dem havde stået på ski i Davos før. Snestorme først i december havde klædt Alperne i et usædvanligt tykt snelag, og ved morgenmaden på den sidste dag af deres ferie havde Jon og Andrea hørt drøn fra kanoner, der blev fyret af for at udløse kontrollerede laviner, før skiliftene gik i gang. En varm vind fra sydøst vidnede om nødvendigheden af disse forholdsregler, men man havde overset en vældig drive, der hang ud over et skjult stykke af ekspert-løjpen.

Jon flyttede uroligt på sig i flysædet. Hans mave føltes som en hård klump, og hænderne knugede om armlænene som to skrue-tvinger, der desperat prøvede at tvinge fortiden ind i et andet spor, et andet forløb, hvor han og Andrea simpelthen havde forladt Davos lige efter morgenmaden og taget det næste fly hjem. Han prøvede endda at fremtvinge billeder fra det alternative forløb – billeder af Andrea, der glædede sig over den veloverståede ferie; Andrea, der sad i flyet og sov med hovedet på hans skulder.

Men nej. *Forbandede*, uforanderlige fortid. Forbandet være historien for dens uundgåelighed. Han og Andrea havde været forudbestemt til at tage en sidste tur ad ekspertløjpen, før de forlod Davos. Netop som de kom ud af en stejl, vanskelig kurve, havde den vældige snedrive valgt at brække af sit frosne fundament og

komme tordnende ned imod dem. Jon, som var et stykke bag ved Andrea, skreg »LAVINE!« af sine lungers fulde kraft og søgte selv tilflugt under et klippeudhæng. Derfra kunne han kun hjælpeløst se til, mens hans elskede Andrea blev fejlet af løjpen og begravet under mange meter sne. Råbene »Lavina! Lavina!« blev gentaget ned gennem dalen, og det varede ikke længe, før helikoptere med redningshold og hunde og søgestænger nåede frem, men det nyttede ikke noget. Da Andreas krop endelig blev fundet og gravet ud, var den uskadt, men kold og livløs. Tre timers nedkøling havde taget livet af hende og deres lille barn i hendes indre.

Der var nu gået næsten halvandet år siden katastrofen, og i det meste af den tid havde Jon arbejdet som en vanvittig med at gøre sin bog færdig for at ære hendes minde, men også fordi hårdt arbejde til en vis grad dulmede sorgens smerte. Da han blev færdig, kunne han imidlertid alligevel ikke få sig selv til at tilegne Andrea bogen og skrive *in memoriam* efter hendes navn. I stedet besluttede han en dag at skrive en bog om kærlighed og tilegne hende den bog i stedet.

Lige før han endelig faldt i søvn, spekulerede han på, om han havde haft en dybereliggende årsag til *ikke* at tilegne sin elskede denne 'religiøse' bog. Måske havde han været vred på Gud, der, som Luther bedyrer i sin katekismus, »værner og beskytter os mod alt ondt«, men som havde glimret ved sit fravær den dag i Alperne i Davos? Havde Gud sovet? Eller var han slet ikke til?

Det kunne på den anden side ikke passe. En pige som Andrea var i sig selv et klokkeklart bevis på, at der måtte findes en Gud.